

POSTANOWIENIE

Dnia 5 maja 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Joanna Lemańska (przewodniczący, sprawozdawca)
SSN Paweł Księżak
SSN Maria Szczepaniec

w sprawie ze skargi K. K.
z udziałem Skarbu Państwa - Prezesa Sądu Apelacyjnego w (...)
na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez
nieuzasadnionej zwłoki w sprawie toczącej się przed Sądem Apelacyjnym w (...)
pod sygn. akt I ACa (...)
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 5 maja 2021 r.

1. **umarza postępowanie;**
2. **oddala wniosek adw. K. S. o przyznanie kosztów
nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu K. K..**

UZASADNIENIE

Pismem z 20 stycznia 2021 r., przekazanym Sądowi Najwyższemu 15 marca 2021 r., K. K. (dalej także: skarżący) wniósł skargę na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w sprawie toczącej się przed Sądem Apelacyjnym w (...) pod sygn. akt I Aca (...), domagając się:

1. stwierdzenia przewlekłości w przedmiotowej sprawie;
2. zasądzenia od Skarbu Państwa na jego rzecz kwoty 20.000 zł tytułem odszkodowania;
3. przyznania wynagrodzenia od Skarbu Państwa tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skarżącemu z urzędu.

W uzasadnieniu skarżący wskazał, że 14 listopada 2019 r. wniósł skargę o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z 10 października 2019 r. w sprawie I ACa (...). Postanowieniem z 12 grudnia 2019 r. sąd odrzucił skargę K. K., zaś 5 marca 2020 r. złożył on osobiście do Sądu Najwyższego za pośrednictwem Sądu Apelacyjnego w (...) zażalenie wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych. Od czasu złożenia zażalenia przez skarżącego Sąd Apelacyjny w (...) nie rozpoznał sprawy, zawieszając postępowanie międzyinstancyjne, co zdaniem skarżącego oznacza, że upływ czasu od dnia złożenia zażalenia jest dłuższy, niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności prawnych i stanowi naruszenie prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki.

W odpowiedzi na skargę Skarb Państwa – Prezes Sądu Apelacyjnego w (...) wniósł o jej oddalenie, a w przypadku jej uwzględnienia o przyjęcie mniejszej kwoty odszkodowania.

Pismami sporządzonymi osobiście z 18 marca 2021 r., 5 kwietnia 2021 r. oraz 7 kwietnia 2021 r. skarżący K. K. cofnął skargę na przewlekłość postępowania będącej przedmiotem rozpoznania w niniejszej sprawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 8 ust. 2 ustawy z 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (t.j. Dz.U. 2018, poz. 75 ze zm.; dalej zamiennie: u.s.p.p.) w sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania toczącego się na skutek skargi sąd stosuje odpowiednio przepisy o postępowaniu zażaleniowym obowiązujące w postępowaniu, którego skarga dotyczy, w tym art. 394¹ k.p.c.

Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego z art. 394¹ § 3 k.p.c. wynika, że w postępowaniu zażaleniowym prowadzonym przed Sądem Najwyższym zastosowanie znajduje art. 398²¹ k.p.c., co oznacza, że skargę kasacyjną cofnąć może również sama strona. To samo odnieść należy do zażalenia, które

– mimo obowiązywania art. 87¹ k.p.c. w postępowaniu przed Sądem Najwyższym
– cofnąć może sama strona (postanowienie Sądu Najwyższego z 4 lipca 2014 r., II CZ 24/14).

Powyższe stanowisko Sąd Najwyższy orzekający w niniejszej sprawie w całości podziela i jednocześnie stwierdza, że poprzez odesłanie zawarte w art. 8 ust. 2 u.s.p.p. ma ono zastosowanie do skargi na przewlekłość postępowania.

W konsekwencji, w niniejszej sprawie dopuszczalne jest cofnięcie skargi osobiście przez skarżącego. Jednocześnie Sąd Najwyższy doszedł do przekonania, że skarga na przewlekłość została cofnięta skutecznie, wobec czego na podstawie art. 8 ust. 2 u.s.p.p. w zw. z art. 391 § 2 k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. postępowanie podlegało umorzeniu.

Jednocześnie Sąd Najwyższy oddalił wniosek pełnomocnika z urzędu adw. K. S. o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu K. K..

Zasady przyznawania kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu reguluje m.in. rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (t.j. Dz.U. 2019, poz.18 ze zm., dalej zamiennie: rozporządzenie).

Zgodnie z § 3 rozporządzenia wniosek o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej zawiera oświadczenie, że opłata nie została zapłacona w całości lub w części. Przepis statuuje podstawową zasadę zawartości wniosku o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej, w myśl której warunkiem koniecznym ich przyznania jest złożenie oświadczenia, że nie zostały one pokryte w całości lub części. Brak stosownego oświadczenia stanowi nieusuwalny brak wniosku, który skutkuje odmową przyznania wnioskowanych kosztów. Oświadczenie, że opłaty nie zostały zapłacone w całości lub w części, powinno być przy tym wyraźnie sformułowane we wniosku adwokata o przyznanie od Skarbu Państwa kosztów nieopłaconej pomocy udzielonej stronie postępowania z urzędu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 23 lutego 2012 r., V CZ 133/11). Brak takiego oświadczenia wywołuje skutki materialnoprawne, polegające na utracie prawa do wynagrodzenia (postanowienie Sądu Najwyższego z 9 września 2011 r., III SPP 27/11).

Przenosząc powyższe uwagi na grunt rozpoznawanej sprawy należy zauważyć, że pełnomocnik skarżącego ustanowiony z urzędu złożył w skardze wniosek o przyznanie wynagrodzenia z tytułu nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, lecz nie zawarł ani w *petitum* skargi, ani w treści jej uzasadnienia oświadczenia, o którym mowa w § 3 rozporządzenia. Wobec tego Sąd Najwyższy orzekł jak w pkt 2 postanowienia.